

følge af de folkeretlige principper om, at en stat ikke bør udøve straffemyndighed, hvor en anden stat har en klart stærkere interesse i og tilknytning til forholdet, jf. herved også nedenfor under pkt. 3.9 om de folkeretlige grænser for straffemyndighed.

Omvendt kan der forekomme tilfælde, hvor det »primære« gerningsland eller gerningsmandens eller ofrets hjemland ikke kan (eller vil) gennemføre retsforfølgningen, og hvor der derfor kan være behov for at opretholde muligheden for at kunne gennemføre sagen ved danske domstole ved at anvende virkningsprincippet også i forhold til følger, der indtræder i Danmark (frem for i et andet land) ved en tilfældighed.

Udvalget finder således, at dansk straffemyndighed i samme omfang som hidtil bør omfatte tilfælde, hvor en følge faktisk indtræder i Danmark, uanset om følgen indtræder her i landet kan tilregnes gerningsmanden som forsætlig eller uagtsom.

Udvalget bemærker, at det anførte ikke ændrer ved tilregnelseskravet i forhold til selve den omstændighed, at en handling har en følge. Dette spørgsmål skal således fortsat afgøres bl.a. efter straffelovens § 20, hvorefter der i de tilfælde, hvor straf eller forhøjet straf er betinget af, at en forsætlig lovovertrædelse har en bestemt uforsætlig følge, normalt kun indtræder en sådan straf, hvis følgen kan tilregnes gerningsmanden som (mindst) uagtsom.

3.5.2. Udvalget anfører, at udtrykket »tilsigtet at skulle indtræde« i den gældende bestemmelse i straffelovens § 9 har kunnet give anledning til tvivl, og udvalget foreslår, at det i stedet kommer til at fremgå udtrykkeligt af loven, at gerningsmanden skal have forset – men altså ikke nødvendigvis den højeste grad af forset i form af »direkte forset« – med hensyn til, at en følge indtræder i Danmark.

Alle grader af forset vil dermed kunne være relevante ved afgørelsen af, om gerningsmanden har tilsigtet en følge i Danmark (dvs. også hvor gerningsmanden har anset en sådan følge for overvejende sandsynlig eller for en acceptabel mulighed uden at have haft direkte hensigt til følgen).

3.5.3. Virkningsprincippet forudsættes efter udvalgets forslag fortsat at kunne give dansk straffemyndighed i de tilfælde, hvor gerningsmanden i udlandet har foretaget alt det, der efter ordlyden af en straffebestemmelse er tilstrækkeligt til at fuldbyrde forbrydelsen, mens en nærmere bestemt virkning (som er forudsat i straffebestemmelsen) først indtræder i Danmark efter fuldbyrdelsen.

Dette vil f.eks. gælde den situation, hvor en tysker i Tyskland uretmæssigt fremstiller efterligninger af danske pengesedler for at benytte de falske sedler i Danmark (overtrædelse af straffelovens § 166 om pengefalsk). Efter ordlyden af straffelovens § 166 fuldbyrdes pengefalsk allerede, når gerningsmanden eftergør pengene (i Tyskland). Gerningsmanden skal imidlertid på tidspunktet for eftergørelsen have forset til (efterfølgende) at bringe de falske penge i omsætning. Hvis denne tilsigtede følge af lovovertrædelsen indtræder i Danmark, bør dansk straffemyndighed således efter udvalgets opfattelse fortsat kunne støttes på virkningsprincippet, selv om følgen først indtræder efter fuldbyrdelsestidspunktet.

Tilsvarende vil gælde andre lovovertrædelser, der ligesom straffelovens § 166 lovteknisk er udformet med et såkaldt fremrykket fuldbyrdelsesmoment, f.eks. overtrædelse i udlandet af straffelovens § 281 om afpresning (der fuldbyrdes allerede, når gerningsmandens trussel er kommet til ofrets kundskab, og ikke først, når gerningsmanden har opnået en uberettiget vinding ved, at ofret har givet efter for truslen).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 227-236.

3.5.4. Udvalget har overvejet, om det er muligt nærmere at bestemme, hvornår der er tale om en følge, der er relevant i forhold til virkningsprincippet. Udvalget har herved taget udgangspunkt i, at virkningsprincippet næppe bør undergives en udvidende fortolkning, og at det derfor som udgangspunkt kun bør være umiddelbare eller direkte følger af en strafbar handling, der begrunder dansk straffemyndighed.

Udvalget anfører, at der utvivlsomt fortsat bør være dansk straffemyndighed i medfør af virkningsprincippet, hvis f.eks. en person fra Tyskland begår forsikringsbedrageri over for sit danske forsikringselskab, der derved lider det direkte tab. Hvis der derimod er tale om forsikringsbedrageri over for f.eks. et svensk forsikringselskab, der er genforsikret i et dansk selskab, vil der i forhold til det danske selskab være tale om et afledet (indirekte) tab, som ikke i sig selv bør kunne begrunde dansk straffemyndighed i forhold til bedrageriforholdet. Dette gælder, selv om tabet kan siges i sidste ende at blive placeret hos det danske selskab.

Udvalget finder det imidlertid ikke muligt i en lovbestemmelse nærmere at afgrænse karakteren af en relevant virkning på en tilstrækkelig entydig måde med almen gyldighed. Udvalget stiller på den baggrund ikke forslag herom.